

Bescherming voor Wit-Russische gewetensbezwaarden als Vitali Dvarashyn en Mikita Sviryd die gedeporteerd dreigen te worden naar Wit-Rusland

Litouwen moet Wit-Russische gewetensbezwaarden en deserteurs beschermen, hun adequate wettelijke bescherming bieden en hun deportatie voorkomen!

De ondergetekende organisaties zijn oprecht bezorgd over het dreigement van de Litouwse autoriteiten om de Wit-Russische gewetensbezwaarde Vitali Dvarashyn en deserteur Mikita Sviryd onmiddellijk het land uit te zetten naar Wit-Rusland, waar ze het risico lopen op vervolging, gevangenschap en de doodstraf. Wij eisen onmiddellijke actie van de Litouwse autoriteiten om de deportatie van gewetensbezwaarden naar Wit-Rusland te voorkomen en asiel te verlenen in Litouwen waar ze bescherming hebben gezocht.

De Wit-Russische gewetensbezwaarde Vitali Dvarashyn (1) is, net als andere Wit-Russische asielzoekers in Litouwen, in 2023 “een bedreiging voor de nationale veiligheid in Litouwen” verklaard na zeven jaar verblijfsvergunning in het land. Als gevolg daarvan werd hij eenzaam opgesloten in een vluchtelingenkamp en op 29 mei 2024 werd hem asiel geweigerd met het argument dat hij in Wit-Rusland geen gevaar zou lopen. Op 13 juni 2024 ontsnapte hij aan zijn arrestatie en het risico van onmiddellijke deportatie en dook hij onder uit angst en schrik. terreur en angst.

De Wit-Russische deserteur Mikita Sviryd (2) werd op 20 november 2023 asiel geweigerd en hoewel hij in beroep ging, zoals Vitali deed, kreeg hij geen toestemming om zijn zaak tijdens een hoorzitting te presenteren, van groot belang vanwege de herinvoering van de doodstraf in Wit-Rusland. Hij is dus wanhopig op zoek naar manieren om zijn leven te beschermen.

We dringen er bij de Litouwse autoriteiten op aan om de deportatie van Vitali Davarshyn en Mikita Svyrid -en elke andere deserteur, dienstweigeraar of dienstweigeraar- naar Wit-Rusland met alle middelen te voorkomen en hen voldoende bescherming te bieden.

Zoals de speciale rapporteur van de VN voor de mensenrechtensituatie in Belarus, mevrouw Anais

Marin, tijdens de laatste VN-Mensenrechtenraad (3) meldde, is de mensenrechtensituatie in Wit-Rusland zeer alarmerend en is dus geen veilig land voor gewetensbezwaarden, deserteurs en oorlogsopstandelingen.

De speciale VN-rapporteur heeft ook benadrukt dat “de regering [van Wit-Rusland] de militaire agressie van de Russische Federatie tegen Oekraïne actief blijft steunen” (4) .

Het verontrust ons dat dergelijke informatie niet in aanmerking wordt genomen door de Litouwse autoriteiten die de overtuiging hooghouden dat het veilig is voor deserteurs en gewetensbezwaarden om terug te keren naar Wit-Rusland. “Dit is niet waar”, verklaart Olga Karatch van het Internationale Centrum voor Burgerinitiatieven Ons Huis (Nash Dom), “Vitali Dvarashyn en Mikita Svyrid riskeren vervolging en gevangenisstraf als ze gedwongen worden terug te keren naar Wit-Rusland. Voor deserteurs zoals Mikita is zelfs de doodstraf legaal. Dit moet met alle middelen voorkomen worden.”

Daarnaast zijn we zeer bezorgd om te lezen dat de Litouwse afdeling Migratie de rapportage van het VN-Bureau van de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten over de situatie van de mensenrechten in Wit-Rusland niet van belang acht. (5)

De strafrechtelijke aansprakelijkheid voor het ontduiken van de militaire dienstplicht (6) , de voortdurende schendingen van het mensenrecht van gewetensbezwaarden tegen militaire dienst en de herinvoering van de doodstraf voor deserteurs, zijn sterke aanwijzingen dat Wit-Rusland geen veilig land is voor gewetensbezwaarden.

De ondergetekende organisaties roepen Litouwen daarom op om onmiddellijk de deportatie van Wit-Russische deserteurs en gewetensbezwaarden te voorkomen en hen voldoende bescherming te bieden.

Zoals benadrukt in de UNHCR Guidelines on International protection, komen gewetensbezwaarden tegen militaire dienst in aanmerking voor de vluchtelingenstatus als ze in hun eigen land dreigen te worden vervolgd (7). Dit is volledig van toepassing op gewetensbezwaarden uit Belarus.

Het recht op gewetensbezwaren tegen militaire dienst is een mensenrecht dat inherent is aan het mensenrecht op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst (ook aanwezig in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, artikel 10 - vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst). Het is ook de moeite waard eraan te herinneren dat er in Belarus een groot risico bestaat van rekrutering en mobilisatie ter ondersteuning van de aanvalsoorlog van de Russische Federatie in Oekraïne, die een schending van het internationaal recht vormt.

De ondergetekende organisaties dringen er bij Litouwen en de andere leden van de Europese Unie op aan om volledige bescherming te bieden aan gewetensbezwaarden en deserteurs die Wit-Rusland ontvluchten waar waar ze vervolgd worden en hun recht op gewetensbezwaren niet erkend wordt, en roepen de Europese instellingen om de volledige toepassing van het recht op gewetensbezwaren tegen militaire dienst in al haar lidstaten.

***

Voor meer informatie over de genoemde individuele gevallen:

Vitali Dvarashyn: <https://news.house/de/62206>

Mikita Sviryd: <https://news.house/62216>

Voor meer informatie en interviews kunt u contact opnemen met:

Olga Karach, hoofd van het International Center for Civil Initiatives Our House: olga.karatch@gmail.com

Connection e.V. International Support of Conscientious Objectors and Deserters:
office@Connection-eV.org

***

1 <https://de.connection-ev.org/article-4206>

2 <https://en.connection-ev.org/article-4203>

3 <https://undocs.org/Home/Mobile?FinalSymbol=A%2FHRC%2F56%2F65&Language=E&DeviceType=Desktop&Lang>

4 A/HRC/56/65, par. 14. <https://undocs.org/Home/Mobile?FinalSymbol=A%2FHRC%2F56%2F65&Language=E&DeviceType=Desktop&Lang>

5 Administratieve zaak nr. eA-2053-789/2024 van 23 juli 2024, de Litouwse migratiedienst.
<https://news.house/62606>

6 “Zich onttrekken aan de oproep voor militaire dienst op de mobilisatie (art. 434), zich onttrekken aan de regelmatige oproep voor actieve militaire dienst (art. 435), het niet verschijnen van een reservist of dienstplichtige voor militaire training of speciale klassen (art. 436), het ontwijken van militaire

registratie door een dienstplichtige of een persoon die onder de militaire dienstplicht valt (art. 437).”
Europees Bureau voor gewetensbezwaren, Jaarverslag, p. 46-47. https://ebco-beoc.org/sites/ebco-beoc.org/files/2024-05-15-EBCO_Annual_Report_2023-24.pdf
7 UNHCR, Guidelines on International Protection No.10: Claims to refugee status related to military service within the context of Article 1A(2) van het Verdrag van 1951 en/of het Protocol van 1967 betreffende de status van vluchtelingen.
<https://www.unhcr.org/sites/default/files/legacy-pdf/529efd2e9.pdf>

Ondertekenende organisaties:

- Connection e.V.
- Ons Huis
- War Resisters' International (WRI)
- Europees Bureau voor Gewetensbezwaren (EBCO)
- Internationale verzoeningsvereniging (IFOR)
- Pressenza Internationaal
- Peace Tax International (CPTI) - Verenigd Koninkrijk
- Internationale der Kriegsdienstgegner*innen (IDK) - Duitsland
- Movimento Internazionale della Riconciliazione - Italië
- Centrum voor Geweten en Oorlog - Verenigde Staten
- BOCS Civilization Planning Foundation - Hongarije
- Vrede vzw - België
- Centrum voor geweldloze actie - Zwitserland
- Begegnungszentrum für adktive Gewaltlosigkeit - Oostenrijk
- Kerk en Vrede - Nederland
- Soedanese organisatie voor geweldloosheid en ontwikkeling (SONAD) - Soedan
- Vereniging van Griekse dienstweigeraars - Griekenland
- Arbeitsstelle Frieden und Umwelt der Evangelischen Kirche der Pfalz (Protestantische Landeskirche) - Duitsland
- Internationaler Versöhnungsbund, österreichischer Zweig - Oostenrijk
- Pax Christi Vlaanderen - België
- Aseistakieltäytyjäliitto - De Finse Unie van gewetensbezwaarden (AKL) - Finland
- Giuristi Democratici - Italië
- Leuven Vredesbeweging - België
- Belgische Coalitie Stop wapens met verarmd uranium - België
- Center for Global Nonkilling - Zwitserland
- Un Ponte Per - Italië
- Conscientious Objection Watch - Turkije
- Vredesactie - België
- Flüchtlingsrat Sleeswijk-Holstein e.V. - Duitsland
- Komitee für Grundrechte und Demokratie e.V. - Duitsland
- Deutsche Friedensgesellschaft - Vereinigte KriegsdienstgegnerInnen (DFG-VK) - Duitsland.
Duitsland
- Stephan Brües, Ko-Vorsitzender Bund für Soziale Verteidigung (BSV) - Duitsland
- Forum gewerkschaftliche Linke Berlin - Duitsland
- Centro Studi Sereno Regis - Italië